

Spis treści

Wstęp	5
I. Region – teoria i praktyka	
Jacek WÓDZ, Region w perspektywie debaty nad nowoczesną formułą tożsamości narodowej	9
Zbigniew TYSZKA, Wpływ transformacji na regiony, społeczności lokalne i mikrostrukturę społeczną	17
Marek BARAŃSKI, Wartości w polityce lokalnej okresu transformacji ustrojowej	26
Tadeusz MICHALCZYK, Płaszczyzny analizy asymilacji etnicznej w naukach społecznych, a w szczególności w socjologii	38
Wojciech ŚWIĄTKIEWICZ, Rodzina w sytuacji aksjologicznego rozwichrzenia	46
Zofia TRACEWICZ, Polityka oświatowa państwa wobec mniejszości narodowych a szkolnictwo dla mniejszości ukraińskiej	56
Bożena KUBICZEK-TARKOTA, Rola szkoły w integracji społeczności lokalnej w okresie transformacji ustrojowej	64
Halina SOBAŃSKA, Rola szkoły w kształtowaniu postaw innowacyjnych młodzieży w okresie transformacji ustrojowej	71
Marek BUGDOL, O potrzebie przedsiębiorczości w dobie transformacji ustrojowej	77
Wiesława PIĄTKOWSKA-STEPANIAK, Informacja w układach społecznych	85
Władysław JACHER, Warunki efektywnej restrukturyzacji gospodarki polskiej	90
Stefan Marek GROCHALSKI, Regiony – pomoc czy przeszkoda w rozwiązywaniu współczesnych problemów globalnych	96
Nadzieja B. OKONSKA, Oleg H. PAZIENKO, Elementy kształtowania osobowości studenta w okresie transformacji systemowej (streszczenie wystąpienia)	102
II. Stosunki polsko-niemieckie	
Jan KORBEL, Stosunki polsko-niemieckie z perspektywy Górnego Śląska	107
Krzysztof ŁĘCKI, Kazimiera WÓDZ, Stereotyp Niemca i niemieckości w świetle badań w województwie katowickim	113
III. Stosunki polsko-czeskie	
Dariusz KAŚKÓW, Współpraca samorządów lokalnych Polski i Czech na przykładzie gminy Głubczyce i miasta Krnov	129
Zenon JASIŃSKI, Stan badań nad pograniczem polsko-czeskim	136
Zdenek JIRAŠEK, Zagadnienie czechosłowacko-polskich kontaktów na pograniczu Polski i ziem czeskich po roku 1945 (streszczenie)	146
Stanisław MALARSKI, Podstawy i kierunki współpracy administracji i samorządów terytorialnych w strefie przygranicznej województwa opolskiego z regionem Ostrawsko-Morawskim	149

Mirosław CYGAŃSKI, Stosunki polsko-czeskie i niemiecko-czeskie oraz współpraca nadgraniczna sąsiadów w latach 1919–1934	159
Robert RAUZIŃSKI, Krystian HEFFNER, Współczesne problemy demograficzne i bezrobocie na obszarach przygranicznych Polska–Czechy	169

IV. Śląsk Opolski

Kazimierz SZCZYGIELSKI, Pozycja i funkcjonowanie regionu Śląska Opolskiego w całokształcie transformacji struktury i organizacji przestrzennej państwa (zmienionej w efekcie przekształceń modelu ustrojowego)	179
Stanisław ZAGÓRNY, Więź sąsiedzka na wsi opolskiej w okresie transformacji ustrojowej	200
Maria ŚMIEŁOWSKA, Lokalne układy kultury samorządowej na Śląsku Opolskim	215
Teresa SOŁDRA-GWIŹDŹ, Instytucje społeczne a kształtowanie tożsamości grupowej w warunkach pogranicza kulturowego	221
Maria GRYGIERCZYK, Migracje zagraniczne na Śląsku Opolskim. Cechy zjawiska w okresie zmiany systemowej	225
Jan RÓG, Postawy wobec pracy w grupie nauczycieli oraz pracowników zakładów przemysłowych (na podstawie badań)	230
Joachim GLEŃSK, Transformacja prasy Śląska Opolskiego (1989–1995)	238
Stanisław SENFT, Kapitał zagraniczny w gospodarce Śląska Opolskiego w latach 1989–1995 z uwzględnieniem strefy nadgranicznej	247
Aleksander KWIATEK, Stanisław Ossowski – w pięćdziesiąt rocznicę śląskiej podróży naukowej uczonego	256
Danuta KISIELEWICZ, Upamiętnianie a pojednanie	265
Jan WAC, Zaproszenie do współpracy	269

V. Współistnienie

Zenona M. NOWAK, Metodologiczne kontrowersje wokół „współistnienia”	273
Jadwiga KAMIŃSKA, Uniwersalizm i tożsamość. Aspekty konfliktów i oblicza tolerancji w życiu społecznym	280
Stanisław KIJACZKO, <i>Obecność i obcość</i> . Ludzie Śląska Opolskiego i perspektywa <i>rozmowy wzajemnej</i>	289
Walentyna I. DOBRYNINA, Tatiana N. KUCHTCEWICZ, Demokracja i współistnienie	296
Jan KRASICKI, Śląsk: dialog i tolerancja w perspektywie ponowoczesnej	302
Hanna BERG, Wolność a tolerancja	310
Jan SARNA, Tolerancja jako zasada współżycia społecznego	313
Tadeusz OLEWICZ, Współistnienie w sferze pracy	319
Grzegorz FRANCUZ, Wartości ekologiczne jako podstawa porozumienia	324
Nadieżda B. OKONSKA, Sprzeczności etniczno-narodowe (analiza społeczno-biologiczna)	330
Anna BARSKA, Niekonwencjonalne i nie zawsze akceptowane gesty osławiania przestrzeni anonimowej	335
Autorzy tekstów	342